

У адпаведнасці з даручэннем Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 24 красавіка ў Віцебскім дзяржаўным ўніверсітэце імя П.М.Машэрава прайшла Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя "Перамога — адна на ўсіх". Арганізатарамі мерапрыемства выступілі Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, ВДУ імя П.М.Машэрава, Інстытут гісторыі НАН Беларусі, галоўнае ўпраўленне ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Віцебскага аблвыканкама.

Больш за 100 навукоўцаў з шасці краін (Беларусі, Украіны, Расіі, Ізраіля, Азербайджана і Люксембурга) сабраліся ва аўдыторыях галоўнай альма-матар Віцебшчыны для абмеркавання міжнародных адносін і дыпламатыі напярэдадні і ў гады Другой сусветнай вайны, баявых дзеянняў на франтах, нацысцкага акупацыйнага рэжыму, партызанскага руху і падпольнай барацьбы, савецкага тылу ў гады Вялікай Айчыннай вайны і пасляваеннага аднаўлення краіны, памяці пра Другую сусветную і Вялікую Айчынную войны, патрыятычнае выхаванне моладзі. Менавіта гэтым актуальным пытанням былі прысвечаны тэматычныя секцыі (асобная секцыя была прадэстаўлена маладым даследчыкам). У дзясятках дакладаў закраліся самыя розныя аспекты падзей перыяду Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў.

— Тэматыка канферэнцыі вельмі важная і мае як навуковую цікавасць, так і выхаваўчае значэнне. Гістарычныя канферэнцыі не толькі канстатуюць факты, але і вучаць, даюць нам урокі на будучыню. Калі паглядзець на развіццё гістарычнай навукі, то заўважна, што даследаванні ў яе галіне асабліва актывізаваліся пасля Другой сусветнай вайны. Увага пачала засяроджвацца на практычнай значнасці навукі. Яна павінна не проста канстатаваць факты, але і смела называць рэчы сваімі імёнамі. Мы бачым, як каля межэй нашай дзяржавы адбываюцца канфлікты, якія могуць перарасці ў больш сур'ёзныя катак-

лізмы ваеннага характару. І роля гістарычнай навукі ў папярэджванні такіх канфліктаў вельмі важная, — адзначыў на пленарным пасяджэнні рэктар ВДУ імя П.М.Машэрава, кандыдат юрыдычных навук, дацэнт Аляксей Уладзіміравіч Ягораў.

Як вядома, 70-годдзе вызвалення краіны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў пачало маштабна адзначацца з верасня мінулага года. Святочную эстафету прынялі ўжо многія раёны. Па словах акадэміка-сакратара аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў НАН Беларусі, доктара гістарычных навук, прафесара Аляксандра Аляксандравіча Кавалені, у нашай краіне робіцца ўсё магчымае для таго, каб памяць аб подзвігу народа жыла ў асяроддзі падрастаючага пакалення. Яскравым пацвярджэннем з'яўляецца выданне ўнікальнай 146-томнай кнігі "Памяць", дзе назаўсёды запісаны імёны мільёнаў людзей, якія змагаліся супраць фашысцкіх акупантаў.

Тое, што памяць пра адзіную для ўсіх нас Перамогу беражліва захоўваецца маладым пакаленнем, пацвердзіла літаратурна-музыч-

ная кампазіцыя "Жыццё абараніўшы, пайшлі ў бессмяротнасць твае, Беларусь, сыны!", падчас якой студэнтамі (а ўпершыню яшчэ 10 гадоў назад — навучэнцамі гімназіі № 1 Віцебска) была паказана кранальная гісторыя кахання і юнацкіх мар, якія не збыліся, на аснове перапіскі жыхара Віцебска Анатоля Барэйкі, які загінуў пры вызваленні роднага краю, са сваёй каханай.

Як ужо адзначалася, тэматыка дакладаў была разнастайная. Напрыклад, настаўнік гіс-

торыі сярэдняй школы № 3 Мёраў Віцебскай вобласці Вітаўт Антонавіч Ермалёнак паведаміў пра ўдзел ураджэнцаў Мёрскага раёна ў баявых дзеяннях на заходніх франтах Другой сусветнай вайны. Асабліва каштоўнымі ў плане захавання ў падрастаючага пакалення памяці пра подзвіг нашага народа былі выступленні секцый маладых даследчыкаў і "Памяць пра Другую сусветную і Вялікую Айчынную войны. Патрыятычнае выхаванне моладзі". Пра рэйд на Віцебск і вызваленне Лужанска ў лютым 1942 года паведаміў навучэнец 10 класа Віцебскага кадэцкага вучылішча Мікіта Пахоменка. "Настаўнікі, якія змагаліся за Радзіму", "Два чалавекі, два лёсы, адно прозвішча" — з такімі дакладамі выступілі навучэнкі 8 і 10 класа сярэдняй школы № 28 Віцебска Карына Саманцова і Юлія Кожар. І гэта толькі невялікая частка тэм, узятых навучэнцамі, не гаворачы пра даклады кандыдатаў гістарычных навук, дацэнтаў, прафесараў. Азнаёміцца са зместам гэтых дакладаў, адначасова прачытаць, прааналізаваць мала даследавання старонкі гісторыі Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў можна ў спецыяльным 373-старонкавым зборніку матэрыялаў канферэнцыі.

"Выкарыстанне ў выхаваўчым працэсе прыкладаў гераізму, патрыятызму, мужнасці беларускага народа — вельмі актуальная і значная задача". Складана не пагадзіцца з гэтымі словамі дырэктара Віцебскага кадэцкага вучылішча, палкоўніка, кандыдата медыцынскіх навук, дацэнта Сяргея Мацвеевіча Лагвіненкі і выкладчыка, кандыдата гістарычных навук, дацэнта Мікалая Васільевіча Півава, якія падзяліліся з калегамі багатым вопытам патрыятычнага выхавання навучэнцаў. Сярод традыцыйных выхаваўчых мерапрыемстваў вучылішча, якія павінны праводзіцца ў кожнай установе адукацыі, тэматычныя вечарыны, сустрэчы з ветэранамі, паказ мастацкіх кінафільмаў, паходы па месцах баявой славы. Яны садзейнічаюць фарміраванню патрыятычных пачуццяў, перадачы гістарычнай памяці, разуменню навучэнцамі той вялікай цаны, якой была заваявана наша агульная Перамога, — адна на ўсіх і для кожнага.

Ігар ГРЭЧКА.
hrechka@ng-press.by
Фота аўтара.